

# Wägiwallaohwrite mälestusmärf awati.

Tõrvitrongifäit läbi linna terroriohwrite hukkamispaigale.

## Tuhanded inimesed Palermo metsas.

Rakvere wabastamispäewa öhtul awati Palermo metsas mälestusmärf neile 82 inimesele, kes 1919. a. aiqui, enamlaste hirmutvalitsuse päewill, tapeti metsilute vägivallavalitsejate pooli enne Rakverest taganemist. Mälestusmärf, mille walmistas Rakvere linnavalitsuse ülesandel kujur Woni malkjašhallist dolomiit-tiivist, kujutab endast stiliseeritud mitmekordsei riisti, fusjuures märgi wäljine kuju on stiili säälitanud teatava massiivsuse ja soliidse stiili. Samba esikülijel asutu pronksreljeef kujutab hukkamisseeni, mille all kiri: Nõnda oli 1919. Teisel külijel leiduv kiri ütleb, et sellel sohal tapeti enamlike hirmutvalitsejate poolt enne Rakverest lohkumist 82 süütut inimest. Mälestusmärf on kunstniful hästi õnnestunud ja linnavalitsuse poolt maksetud hinnaga (250 kr.) arvestades illegi üllatavalt nägu.

Samba avamisele mindi pärast tuletopte saalis korraldatud aktust kaitseidu staabi eest

### tõrvitrongifäigus,

millest wotsid oja kaitsemägi, kaitseliit ja tuletopte 1. diviisi ja kaitseidu orkestrite saatel. Külmale ilmale waatamata liikus rongifäiguga kaasa haruldaselt suur rahvahulk.

Rongifäil liikus Bartali uul. laudu föigepaalt wabadussõjas langenute mälestussamba juurde, kus linnavolikogu juhataja E. Rosenberg pani linna lõdannitude nimel samba jalale väria. Langenute mälestuseks mängis orkester Leinawilli.

Müüd liikus rongifäik Voska, Puustee, Karia ja Tartu uul. laudu Palermo metsa enamlaste

terrori ohwite hukkamispaigale, kus avataw mälestusmärf seisis latte all, ümbritsetud wäikeste lummewalliga,

misel poleb riida tõrvikuid. Ka teise, veidi eemal asetseva ühishaua ümber polefid tõrvikud. Rongifäigust osavõtjad wäeosad, kaitseliit ja tuletopte asestati volevatate tõrvikutega nelinurkelt ümber avatawa mälestusmärgi, funa tuhandetesse ulatuw rahvahulki täitis suure maa-alaliumises wõsastikus. Peale linnaapea avasönu kaitseidu ülem kindral Rosska avas mälestusmärgi, seda lattest wabastades. Oma tönes üles härra kindral, et kui meie sel haual kõneleme, siis teeme seda selleks, et

### anda töötusi.

Tõdotame olla valvel, et funagi enam ei korduks sarnased ajad, nagu olid siis, kui langesid need süütud ohvrid.

Kärgnes leinalaul orkestrilt ja kaitseväeline auandmine hukatule. Mälestusmärfi õnnistas õp. Ederberg. Värgi asetasid samba jalale 1. diviisi nimel kol. Ruumus. Viru ajutise mäevalitsuse esimees Ba joss ja linnaval poost linnandunif D. Kalmisto ilhe hukatu — H. Roosilille — omaste poost pandi ka väga, millega lõppeski samba avamistalitus ja rongifäil ning rahvahulgad valgasid linna tagasi.